

Kiss Károly:

Hát mégis van háttérhatalom?

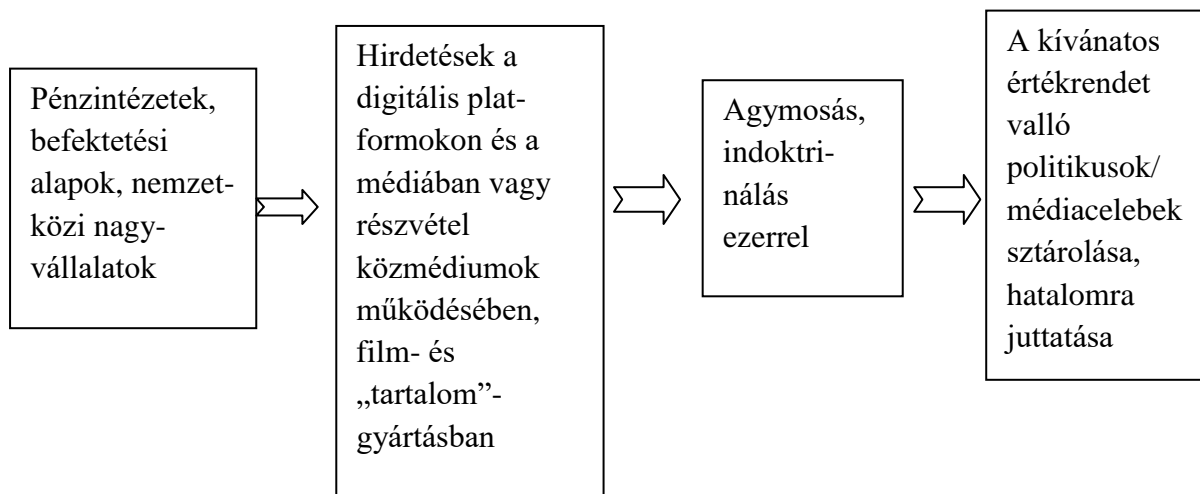
Még egy-két évvel ezelőtt is hosszasan fejtegettem az Utódaink Jövőjében, hogy milyen primitív dolog azt feltételezni, hogy a világot nagyhatalmú, befolyásos pénzemberek irányítják a háttérből. Hogy ilyet csak az gondolhat, aki nincs tisztában a világ bonyolultságával, a globális folyamatok összetettségével. Bosszúsan legyintettem, amikor nagytudású kollégáim háttérhatalomról és „narratívákról” értekeztek a tv-ben. Hatvan éves kutatói háttérrel eléggé jól ismerem a világgazdasági folyamatokat és a globális összefüggéseket, és úgy gondoltam, hogy naív dolog azt képzelni, hogy ezeket képes néhány nagyhatalmú pénzember összehangolni és saját elképzelései szerint irányítani.

De az utóbbi időkben ezt már nem tartom lehetetlennek, sőt. Ami a gazdasági folyamatokat illeti, azokról változatlanul ezt gondolom. De a tudati téren lezajló történések olyan mértékben egy irányba mutatnak, hogy nehéz elképzelni, hogy spontán módon alakulnak így. Már a könyökünkön jön ki a gender, az LMBTQ, a woke, az eltörlés kultúrája, a nyílt társadalom, a multikulturalizmus. Eleinte még erőltetettnek tartottam azt az újmarxista magyarázatot, hogy a nemzetközi nagytőke ily módon kíván az osztály- vagy/és nemzettudatos polgárokból, a nemiségükhöz és történelmükhöz ragaszkodó emberekből minden identitás és kötődés nélküli képlékeny masszát és így könnyen befolyásolható tömegeket és fogyasztókat, konzumidiótákat formálni. De minden jel arra mutat, hogy ez van a háttérben. Mert nem arról van szó, hogy az egyik országban ez a divat, a másokban meg az ellenkezője...

Hanem a nyugati világban a közmédia, a filmek, a tv-műsorok az ideológiai indoktrináció erejével „nyomják” ez új eszméket és divatokat, és kinevelnek egy olyan vezető politikusi réteget, valójában média-celebeket, akik hatalomba kerülve ezeket az elképzeléseket valósítják meg, ezt az értékrendet terjesztik. Sőt – hazánk és az EU esetében jól látjuk –, hogy amely országban ezt az értékrendet nem követik, azt pellengérré állítják, megbüntetik, annak súlyos anyagi konzekvenciákat kell viselnie. Tehát minden a médiára és a film- és „tartalom”-gyártásra vezethető vissza, és az azokat kézben tartó és finanszírozó érdekeltségekre, háttéremberekre.

Felvetődik a kérdés, hogy egy nemzetközi nagyvállalat – mondjuk a chip-gyártás, vagy az olajipar területén – hogyan válik részesévé ennek a folyamatnak? (Nyugodtan nevezhetjük összeesküvésnek.) Reklámjaival mindenképpen, pontosabban azok elhelyezésével, hogy hol reklámoz. A legnagyobb közvéleményformálók manapság az internetes platformok – és ezek egyben a legértékesebb vállalatok. Szolgáltatásaik ingyenesek, bevételük több, mint 80 százalékát a hirdetések adják. De közvetlenül (mondjuk részvényesként, vagy alapítóként) is részt vehetnek a közmédia működésében.

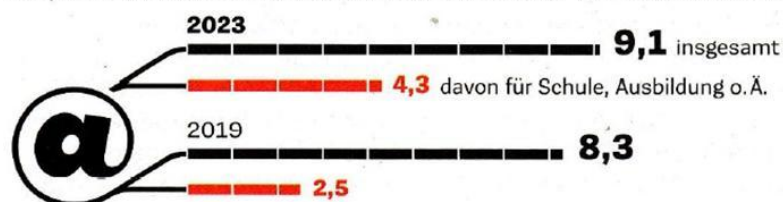
Tehát a pénz és a befolyásolás útja ez:

Tizennégy éves unokám egy hetet nálunk töltött a nyári szünetből. Dunai csónakázáshoz, biciklizéshez az ártéri erdőben nem volt kedve, legfeljebb uszodai strandoláshoz. Naphosszat a hűvös szobában feküdt, iPad-jával a kezében, a tik-tokot nézegetve. Tv-filmekre nem volt kíváncsi, még westernre vagy krimire sem. Ezen a platformon a legocsmányabb káromkodásoktól a leggusztustalanabb jelenetekig minden látható, arra minden feltehető. Tínédzserek kezéből ki nem esne a telefon, még egymás társaságában is azt nézegetik. A játék ma már internetes játékokat jelent: üldözést, lövöldözést, vad száguldást és gázolást, vagy valaminek a szétrombolását (bár építeni is lehet belőle újat).

Nachgezählt

Internetnutzung von Jugendlichen in Deutschland*, in Stunden pro Tag

A 16-18 éves német fiatalok naponta több, mint 9 órát használják az internetet. (Igaz, ennek közel felét iskolai és képzési programok teszik ki, de nincsenek benne a játékkonzolok és a Smart-tévék.) Az okoslefonokra ebből 4-6 óra jut.

(Der Spiegel, Nr. 27 / 1.7.2023)

Ennek az az eredménye, hogy a német iskolások egyre kevesebbet olvasnak, az „olvasási kompetenciájuk” (bármit is jelentsen e kifejezés) – egyértelműen hanyatlak. (A helyzet nyilvánvalóan más országban is ugyanez.)

(*Der Spiegel* Nr. 24 / 10.6.2023: *Bildschirm statt Buch*, Miriam Olbrisch.)

Így nő fel egy generáció. A szülői korlátozás és befolyás nem elég. Ezeket a „tartalmakat” és a rombolásból és gyilkolásból álló játékokat egyszerűen be kellene tiltani. Az EU-nak állítólag van ifjúságvédelmi politikája – ami nyilvánvalóan nem működik. Csak a vak nem látja, hogy miről van szó. És akkor még nem beszéltünk a virtuális világok ezután jövő hullámáról, meg arról a manipulált világról, amit majd a mesterséges intelligencia felhasználásával alkotnak meg. Mi más vértézhetne fel ezek ellen a gyilkos, destruktív hatások ellen – a hagyományos értékrend mellett – , mint a stabil tárgyi tudás? De már pedagógusok is egy jó ideje azt vallják, hogy a tárgyi tudás másodlagos, korunkban az könnyen megszerezhető, csak néhány kattintás az interneten. A készségek, a „kompetenciák” a lényegesek (úgy mint csapatmunka, előadó- és meggyőzőkészség, kooperatív hajlam). Továbbá: nem a részletek, hanem a nagy összefüggések a fontosak. De az összefüggések, a nagy jellemzők önmagukban nem tanulhatók meg; azok akkor rögzülnek, ha részletes tárgyi tudás áll mögöttük. Agyunk nem a nagy összefüggésekből vezeti le a részleteket, hanem az utóbbiak ismeretében építi fel a törvényszerűségeket. Az intelligencia – legáltalánosabb értelmezésben – a dolgok, jelenségek közötti összefüggések felismerésének képessége. Minél alacsonyabb a dolgok, jelenségek ismerete, annál kevesebb összefüggést tudunk megállapítani. Nulla tárgyi tudás mellett nulla az intelligencia, bármilyen magas is legyen a kompetencia...

A középkori babonák és hiedelmek világában és a vallás szorításában élt ember önálló, szabad gondolkodású, felvilágosult egyéniség volt azokhoz a végtelenül manipulálható és önállótlán lényekhez képest, amiké a „technológia” hatására gyermekeink és unokáink lesznek...

Tihany, 2023. júl. 21.

Megjelent a Magyar Nemzet 2023. július 27-i számában, ábrák nélkül:

<https://magyarnemzet.hu/velemen/2023/07/persze-hogy-van-hatterhatalom>

